

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

Факултет: Факултет по славянски филологии

Специалност: (код и наименование)

СЛ	И	Ф	0	5	0	1	2	5
----	---	---	---	---	---	---	---	---

Български език и литература и история

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	3	2
---	---	---	---

Методика на обучението по литература

Преподавател: доц. д-р Наталия Христова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	60 ч.
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		60 ч.
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	10ч.
	Научно есе	20ч.
	Курсов учебен проект	30ч.
	Учебна екскурзия	

	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30 ч.
Обща извънаудиторна заетост		90 ч.
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150ч.
Кредити аудиторна заетост		
Кредити извънаудиторна заетост		
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	10%
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	10%
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	10%
8.	Текуша самостоятелна работа /контролно	10%
9.		
10.		
11.		
12.	Изпит	60%
Анотация на учебната дисциплина:		
Лекционният курс по дисциплината <i>Методика на обучението по</i>		

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

литература въвежда студентите от специалността *Български език и литература и история* в проблематиката на ученето и преподаването на литературата като част от двуединния учебен предмет *Български език и литература*.

Курсът запознава студентите с актуалните цели и залози на обучението по литература, както и с най-съществените етапи от историята на литературното образование. Полагайки ученето на литературата в по-широката перспектива на хуманитаристиката и образованието по изкуства, курсът фокусира вниманието върху етичните измерения на литературното образование и върху неговия творчески потенциал.

Предвид теоретикоприложния характер на дисциплината, курсът е насочен към усвояване, формиране и развиване на базисни знания и умения в областта на методиката на обучението по литература, както и на умения за саморефлексия при прилагането им в преподавателската практика.

Предварителни изисквания:
няма

Очаквани резултати:
Усвояване, формиране и развиване на базисни знания и умения в областта на обучението по литература в средното училище, както и на умения за саморефлексия и критическа самопреценка при прилагането им в преподавателската практика.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
---	-------	----------

1	Тази „невъзможна професия” (З. Фройд) учител . Апории и предизвикателства пред учителя (по литература).	4 ч.
2	Кризата в хуманитаристиката, кризата в образованието. „Не заради ползата, а заради демокрацията” (М.Нусбаум).	4 ч.
3	„Правата” на текста, автора и читателя в историята на образованието по литература.	4 ч.
4.	„Етическият обрат” в литературознанието и в обучението по литература. „Правата на читателя”.	4 ч.
5.	Интерпретация на художествен текст. Критичеко четене.	4 ч.
6.	„Актуализиращо четене” (Ив Ситон). Читателски кръгове, читателски общности.	4 ч.
7.	Интертекстуални практики на четене.	5 ч.
8.	Литературното писане в училище.	4 ч.
9.	Интертекстуални практики на писане.	5 ч.
10.	Ателиета по писане.	4 ч.
11.	Формиране и развиване на умения за създаване на аргументативни текстове.	4 ч.
12.	Залози на оценяването в литературнообразователния процес. Формиращо, критериално, селективно, санкциониращо оценяване.	5 ч.
13.	Държавни образователни изисквания, учебни програми, учебно-изпитни програми. Автентични читателски практики на учениците и стимулиране на желанието за четене.	5 ч.
14.	Диалогът в литературнообразователния процес. Говоренето и слушането в уроците по литература. Дебат и дискусия.	4 ч.

Конспект за изпит

№	Въпрос
---	--------

1	Дизайн на урочни ситуации.
2	Научно есе по тема, дискутирана в рамките на курса.

Библиография

Основна:

Дамянова, А. Диалогът в литературнообразователния дискурс в средното училище. София: СЕМА РШ, 2002.

Дамянова, А. Херменевтика, деконструкция, конструктивизъм в образованието по литература в средното училище. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2012.

Езикът и литературата: методически парадигми и образователни политики. София: Млада България, 2005.

Йовева, Р. Методика на литературното образование. Шумен: Еп. Константин Преславски, 2000.

Игри, актьори, роли в класната стая и в живота. София: Булвест 2000, 2012.

Кьосев, А. Караниците около четенето, София: Сиела, 2013.

Литература и образование. София: Сежани, 1999.

Нусбаум, М. Образование за икономически растеж, образование за демокрация.

Превод: Ружа Мускурова. *Литературен Вестник*, бр. 9, год.24 (4-10.03.2015), 12-13.

Ордине, Н. Ползата от безползното. Манифест. Превод: Сава Славчев.

София:Изток-Запад, 2015.

Пенак, Д. Правата на читателя. София: Кръг, 2019.

Христова, Н. Защо (не) четем литературни текстове?, сп. *Български език и литература*, бр. 6s, 2023,с. 50-58.

<https://azbuki.bg/uncategorized/zashho-ne-chetem-literaturni-tekstove/>

Христова, Н. За тегобата от четенето и ученето на литература, *Български език и литература*, брой:5s, 2022, стр.:40-47,

<https://azbuki.bg/uncategorized/za-tegobata-ot-cheteneto-i-ucheneto-na-literatura/>

Христова, Н. „Правата на читателя“ в образованието по литература и ученическият читателски блог, *Български език и литература*, брой:1, 2024

<https://azbuki.bg/uncategorized/pravata-na-chitatelya-v-obrazovanieto-po-literatura-i-uchenicheskiyat-chitatelski-blog/>

Христова, Н. Тази странна институция, която не позволява да се каже всичко. В: *Български език и литература*, бр. 6., 2006.

https://litternet.bg/publish16/n_hristova/tazi.htm

Христова–Пеева, Н. Литературното писане в училище. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2012.

Христова-Пеева, Н. Локалните образователни контексти и сингуларният учеников опит като предизвикателства пред работата на учителя. В: Диалогът между културите. Локални светове-глобални предизвикателства.София: УИ „Св. Климент Охридски“, с. 449-455, 2012.

Христова-Пеева, Н. Обучението по литература като бриколаж. В: *Български език и литература*, кн.5., с. 64-69, 2008. https://litternet.bg/publish16/n_hristova/obuchenieto.htm

Допълнителна:

- Arendt, Hannah.** La crise de la culture. Paris: Gallimard, 1972.
- Citton, Yves.** Lire, interpréter, actualiser. Pourquoi les études littéraires. Paris: Éditions Amsterdam. 2007.
- Citton, Yves.** L'avenir des humanités. Paris: Éditions La Découverte. 2010.
- Meirieu, Philippe.** Apprendre... oui, mais comment. Paris: ESF, 1987.
- Meirieu, Philippe.** Frankenstein pédagogue. Paris: ESF, 1996.
- Meirieu, Philippe.** Le choix d'éduquer - Éthique et pédagogie. Paris: ESF, 1991.
- Nussbaum, Martha.** Les émotions démocratiques. Comment former le citoyen du XXIe siècle? Paris: Flammarion, Climats. 2011.
- Nussbaum, Martha.** Poetic Justice. The Literary Imagination and Public Life. Beacon Press, 1995.
- Todorov, Tzvetan.** La littérature en péril. Paris: Flammarion, 2014.
- Rorty, Richard.** Redemption from egotism: James and Proust as spiritual exercises. *Telos* Vol. 3 (3): 243-263., 2001.
- Stiegler, Bernard.** Prendre soin de la jeunesse et des générations. Paris: Flammarion, 2008

Дата: 12.06.2025г.

**Съставил:
(доц. д-р Наталия Христова)**

Учебната програма е приета с протокол № 7 на ФС на ФСлФ от 8.07.2025 г.